

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ЄВРАЗІЙСЬКА АСОЦІАЦІЯ ПРАВНИЧИХ ШКІЛ ТА ПРАВНИКІВ
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)
АКАДЕМІЯ ГУСПОЛ (ЧЕХІЯ)**

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ

Збірник тез

**Міжнародної науково-практичної конференції
«ДВАДЦЯТЬ ПЕРШІ ОСІННІ ЮРИДИЧНІ
ЧИТАННЯ»**

*присвяченої 30-річчю Хмельницького університету
управління та права імені Леоніда Юзькова*

**6 жовтня 2022 року
м. Хмельницький**

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА ІМЕНІ ЛЕОНІДА
ЮЗЬКОВА

ЄВРАЗІЙСЬКА АСОЦІАЦІЯ ПРАВНИЧИХ ШКІЛ
ТА ПРАВНИКІВ

ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)

АКАДЕМІЯ ГУСПОЛ (ЧЕХІЯ)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ

Збірник тез

Міжнародної науково-практичної конференції
«ДВАДЦЯТЬ ПЕРШІ ОСІННІ ЮРИДИЧНІ
ЧИТАННЯ»

*присвяченої 30-річчю Хмельницького університету
управління та права імені Леоніда Юзькова*

м. Хмельницький
6 жовтня 2022 року

Використані джерела:

1. Щодо трудових відносин. Рекомендація МОП 2006 року № 198. URL : https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---sro-budapest/documents/genericdocument/wcms_748379.pdf.

2. Про затвердження типових форм трудових договорів про надомну та дистанційну роботу. Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 05.05.2021 № 913-21. <:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0886-21#n16>.

3. Постанова Верховного Суду від 09.06.2021 у справі № 420/2174/19. URL : <http://iplex.com.ua/doc.php?regnum=97533766&red=1000030d419ba4a33e946ba203afe55f48cc3e&d=5/>

Бурка Альона Валентинівна,

докторка філософії, доцентка кафедри приватного права
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА МОБІНГ У ТРУДОВИХ ВІДНОСИНАХ

Конфлікти на робочому місці не є чимось новим, однак, коли останні переростають у психологічний терор, що супроводжується вербальною агресією, ігноруванням, упередженим ставленням, ізоляцією працівника, то тоді вже варто говорити про мобінг та необхідність протидії йому за допомогою правових засобів. Термін «мобінг», який широко використовується у науковій площині, зокрема на протязі останніх років, так і не отримав нормативного закріплення в Україні. Національне законодавство оперує лише поняттям «утиск», проте «мобінг» та «утиск» не є синонімами, а швидше співвідносяться як частина і ціле. Синонімами ж до слова «мобінг» можуть бути «знуцання на робочому місці», «психологічне переслідування», «цькування на роботі», «психологічне насильство на робочому місці» тощо [1, с. 36].

Починаючи із 2014 року в Україні періодично відбувалися спроби нормативного врегулювання питання мобінгу та відповідальності за такі дії, проте далі проєктів законів справа не доходила. Першим таким був законопроект від 03 червня 2014 року № 4997. Хоча у ньому і не згадується термін «мобінг», проте пропонується визначення «морального переслідування» та його форм. Щодо відповідальності, то у статті 4 проєкту було зазначено: «за працівником закріплювалося право на призупинення виконання своїх трудових обов'язків з одночасним зверненням з відповідною скаргою» [2].

У наступному проєкті від 25 липня 2017 року № 7005 було визначення «мобінгу» як «форми психологічного насилля», щодо відповідальності, то вона носила цивільний характер та полягала «у відшкодуванні витрат на лікування та грошової компенсації моральної шкоди, яка відповідає розміру заробітної платні працівника за час перебування на лікарняному» [3]. У третьому проєкті від 01 березня 2019 року № 10118 мобінг вже розглядався як «цькування», а відповідальність мала наставати у вигляді адміністративного штрафу «від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин» [4]. Четвертий законопроект від 18 березня 2019 року № 10118-1 пропонував тлумачення мобінгу як симбіотичного поняття – «психологічний та/або економічний тиск, цькування», а адміністративна відповідальність встановлювалася у вигляді штрафу «від п'ятисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин» [5]. У проєкті Закону від 19 березня 2019 року № 10118-2 пропоновані визначення «мобінгу» взагалі були позбавлені логіки, адже в Кодексі законів

9. Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо протидії порушенню прав у сфері праці: проєкт Закону від 12 липня 2021 р. № 5749. *Верховна Рада України*. URL : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=72470 (дата звернення: 16.09.2022).

Войтюк Леся Миколаївна,
аспірантка кафедри трудового права та права соціального забезпечення
Навчально-наукового інституту права
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ НАПРЯМКІВ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ В УКРАЇНІ

Необхідність вивчення правового регулювання безпеки праці державних службовців в розрізі напрямків на сьогодні обумовлена, насамперед, особливим правовим статусом таких працівників в Україні, важливим направленням їх праці, яка є рушійною силою державотворення, шляхом вирішення низки завдань державного рівня. Питання є важливим та потребує комплексного дослідження в Україні, з метою розробки превентивних заходів для недопущення загроз по кожному з напрямків безпеки праці, які можуть дестабілізувати життєдіяльність державних службовців, що негативно вплине на їх мотивацію праці та відповідно на ефективність діяльності державних установ.

На сьогодні є потреба в наукових напрацюваннях з проблем забезпечення безпеки праці державних службовців в аспекті таких важливих її напрямків, як особиста безпека праці, соціальна безпека праці, інформаційна безпека праці, технічна безпека праці, фінансово-матеріальна безпека праці, які не мають ефективного правового механізму уникнення загроз, що понижує ефективність та якість державного управління.

Для дослідження особливостей правового регулювання сфери безпеки праці державних службовців особливої уваги заслуговують праці відомих науковців, таких як: В.Б. Авер'янов, Л.П. Амелічева, Ю.П. Битяк, Н.Б. Болотіна, Т.М. Вахонєва, С.В. Вишневецька, В.Я. Малиновський, М.Б. Мельник, Я.Я. Мельник, Т.А. Коляда, М.І. Іншин, В.В. Панченко, О.І. Процевський, І.С. Сахарук, О.Ф. Скакун, В.І. Щербина, Н.М. Хуторян, А.О. Єфремов тощо. Та попри цінність наукових розробок вказаних вчених, лишається ряд невирішених питань у розрізі напрямків безпеки праці державних службовців.

Вважаємо доцільним поняття «безпека праці» ототожнювати з поняттям «гідна праця», так як науковці вивчаючи його, розглядають напрямки умов праці, які в сукупності забезпечують ефективність діяльності, що власне є важливим в діяльності державних службовців.

Так, в дослідженнях Л. А. Костін говорить про гідну працю, яка є якісною працею, та залежить від захисту прав працівників на безпечні умови праці, гідну оплату праці. Саме такі критерії праці зможуть забезпечити високу ефективність діяльності, завдяки зацікавленості працівників у максимальному прояві здібностей та навиків – стимулі до праці [1, с. 258]. Також вартим уваги є погляд Т. А. Коляди, який вбачає взаємозалежність безпеки праці та гідної праці. Під гідною працею розуміє діяльність, яка здатна забезпечити безпеку на робочому місці, справедливу винагороду за працю, соціальний захист, перспективи особистісного росту, участі в ухваленні важливих управлінських рішень, гендерну рівність [2].

Скиба Ю. В.	ПЕРЕДУМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОВНОВАЖЕНЬ СУДУ ПЕРШОЇ ІНСТАНЦІЇ ЩОДО СКАСУВАННЯ ЗАОЧНОГО РІШЕННЯ У ЦИВІЛЬНІЙ СПРАВІ	187
Трач О. М.	СУДОВІ РІШЕННЯ У ЦИВІЛЬНИХ СПРАВАХ ЯК ОБ'ЄКТ КАСАЦІЙНОГО ОСКАРЖЕННЯ	189
Ivanov P. V.	UNFAIR METHODS OF COMPETITION	191
СЕКЦІЯ 5 ТРУДОВЕ ПРАВО ТА ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ		
Андрушко А. В.	ТРУДОВІ ПРАВА У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	194
Бурак В. Я.	ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ ДИСТАНЦІЙНОЇ РОБОТИ: ДО ПИТАННЯ ПРО ЇХ ОЗНАКИ	196
Бурка А. В.	ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА МОБІНГ У ТРУДОВИХ ВІДНОСИНАХ	198
Войтюк Л. М.	ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ НАПРЯМКІВ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ В УКРАЇНІ	200
Гетьманцева Н. Д.	ПРАВОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ЗАПОБІГАННЯ І ПРОТИДІЇ ДИСКРИМІНАЦІЇ У СВІТІ	202
Коваленко О. О.	ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ВІДПОЧИНОК ЯК СКЛАДОВОЇ УТВЕРДЖЕННЯ ГІДНОЇ ПРАЦІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ	204
Малюга Л. Ю.	СУЧАСНИЙ СТАН ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРУДОВИХ ПРАВ МОЛОДІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	205
Орловський О. Я.	ПРАВО ЛЮДИНИ НА ГІДНЕ ЖИТТЯ: СОЦІАЛЬНИЙ ВИМІР	207
Сікун А. М., Мірошниченко О. А.	ДО ПИТАННЯ ПРАЦІ ЗАСУДЖЕНИХ ПІД ЧАС ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ	209
Труфанова Ю. В.	ОСОБЛИВОСТІ ВИПЛАТ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ ПІД ЧАС ЛІКУВАННЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ	211
Харитонов Є. О., Харитонova О. І.	ДЕЯКІ МІРКУВАННЯ ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ У ВІДКРИТОМУ СУСПІЛЬСТВІ	213

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ

Збірник тез

**Міжнародної науково-практичної конференції
«ДВАДЦЯТЬ ПЕРШІ ОСІННІ ЮРИДИЧНІ ЧИТАННЯ»**

*присвяченої 30-річчю Хмельницького університету
управління та права імені Леоніда Юзькова*

Відповідальний редактор – Шевчук І. В.

Підписано до друку 30.09.2022 р. Формат 60×84 1/16.

Наклад 100 прим. Зам. № 72.

Видано у Хмельницькому університеті управління та права імені
Леоніда Юзькова.

29013, м. Хмельницький, вул. Героїв Майдану, буд. 8

Тел.: (382) 71-75-91, (382) 71-80-80

Ел. адреса: наука@univer.km.ua

Свідоцтво Державного комітету інформаційної політики,
телебачення та радіомовлення України про внесення
суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 6982 від 19.11.19 р